

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudcem JUDr. Jiřím Derflem ve věci

žalobce: **M. A.**, narozen X, státní příslušnost Irácká republika, t. č. pobytem v
Zařízení pro zajištění cizinců Bělá – Jezová, Jezová 1501, 294 21 Bělá pod
Bezdězem,

proti

žalované: **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Ústeckého kraje,**
sídlem Masarykova 930/27, 400 01 Ústí nad Labem,

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 9. 5. 2023, č. j. KRPU-87311-27/ČJ-2023-040022-SV-ZZ,

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou podanou v zákonem stanovené lhůtě domáhal zrušení rozhodnutí žalované Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Ústeckého kraje, ze dne 9. 5. 2023, č. j. KRPU-87311-27/ČJ-2023-040022-SV-ZZ, kterým bylo rozhodnuto, že se žalobce podle § 124 odst. 1 písm. b) ve spojení s § 124 odst. 2 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) zajišťuje za účelem správního vyhoštění a dle § 124 odst. 3 zákona o pobytu cizinců byla stanovena doba zajištění na 90 dnů ode dne omezení osobní

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

svobody žalobce. V žalobě žalobce rovněž navrhoval, aby soud žalobě přiznal odkladný účinek.

Žaloba

2. V žalobě žalobce namítal, že žalovaná nebyla oprávněna napadené rozhodnutí vydat, neboť došlo k nesprávné aplikaci Dohody mezi vládou České republiky a vládou Spolkové republiky Německo o zpětném přebírání osob na společných hranicích vyhlášené pod č. 5/1995 Sb. (dále jen „readmisní dohoda“). Dle žalobce nedošlo k naplnění čl. 2 readmisní dohody, neboť k zadržení žalobce nedošlo na hranicích České republiky a Spolkové republiky Německo (dále jen „SRN“), ale až na parkovišti vzdáleném 10 km od hranice s Českou republikou. Tedy nebylo věrohodně prokázáno, že žalobce protiprávně přicestoval z území žádané smluvní strany na území žádající smluvní strany. Odůvodnění napadeného rozhodnutí označil za zcela neadekvátní povaze rozhodnutí a namítl, že se zakládá na domněnkách a ničím nepodložených skutečnostech.
3. Dále namítal, že napadené rozhodnutí se dostatečně nezabývá konkrétní situací žalobce. V této souvislosti připomněl, že povinností správního orgánu je důkladně a svědomitě posuzovat skutečnosti, které by zajištění odůvodňovaly, přičemž tyto skutečnosti musí být doloženy ve spisovém materiálu, jinak nemá skutková podstata oporu ve spisovém materiálu.
4. Dle žalobce neexistuje žádný důkaz o skutečnosti, že dne 6. 5. 2023 ve 14:30 hodin prokazatelně pobýval na území České republiky, neboť žalovaná si v napadeném rozhodnutí protirečí, když uvádí: *„Účastník řízení pobýval na základě zjištěných skutečností na území České republiky prokazatelně dne 6. 5. 2023 ve 14:30 hodin, kdy byl kontrolován dne 6. 5. 2023 ve 14:30 hod. na území Spolkové republiky Německo hlídkou BPOL SRN na dálnici BAB 17 ve směru do SRN na dálničním odpočívadle Am Heidenhloz v osobním motorovém vozidle zn. Nissan Murano RZ: X, MPH: „H“, kde se nacházel ukrytý v nákladním prostoru se svou rodinou...“*.
5. Žalobce namítal, že napadené rozhodnutí je nezákonné, neboť zajištění je svévolné, délka každého jednotlivého zajištění nesmí přesáhnout dobu přiměřenou ke sledovanému cíli a účel napadeného rozhodnutí ve stanovené době nebude možno naplnit. Nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí žalobce spatřoval v jeho nedostatečném odůvodnění. Rovněž měl za to, že žalovaná porušila základní zásady činnosti správních orgánů uvedené v zákoně č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), ale především čl. 8 Listiny základních práv a svobod a čl. 5 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a svobod (žalobce má zřejmě na mysli Úmluvu o ochraně lidských práv a svobod publikovanou pod č. 209/1992 Sb. – poznámka soudu).

Vyjádření žalované k podané žalobě

6. Žalovaná ve svém vyjádření uvedla, že žalobce byl dne 7. 5. 2023 převzat od orgánů SRN na základě readmisní dohody, neboť byl hlídkou BPOL SRN kontrolován dne 6. 5. 2023 na dálnici BAB 17 na dálničním odpočívadle Am Heidenholz ve směru z České republiky v osobním vozidle společně s dalšími státními příslušníky Irácké republiky a Syrské arabské republiky, přičemž nepředložil žádný doklad totožnosti ani oprávnění ke vstupu a pobytu na území. Žalobce tedy byl orgány SRN zajištěn na dálnici ve směru z České republiky bezprostředně po opuštění území České republiky, kterou nelegálně tranzitoval s cílem dostat se až do Holandska. Do České republiky byl žalobce předán bez prodlení po jeho zadržení za účelem řešení právě tohoto nelegálního pobytu, který bezprostředně předcházel

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

jeho cestě v osobním automobilu, ve kterém byl v SRN zadržen. Dále žalovaná zrekapitulovala průběh cesty žalobce z Turecka, ve kterém pobýval až po jeho zadržení a předání orgány SRN zpět na území České republiky. Žalovaná trvala na tom, že předání žalobce do České republiky bylo plně v souladu s dvoustrannou readmisní dohodou a s článkem 6 odst. 1 a 3 Směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2008/115/ES ze dne 16. 12. 2008, o společných normách a postupech v členských státech při navracení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí.

7. Žalovaná trvala na tom, že byly naplněny důvody pro zajištění žalobce stanovené v § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců, neboť žalobce se na svou cestu vydal vědomě nelegálně, úmyslně porušoval schengenské právní předpisy, úmyslně se vyhnul hraniční kontrole při vstupu do Evropské unie, kam vstoupil mimo hraniční přechod po překonání hraničního oplocení za pomoci převaděčů bez platného cestovního dokladu a pobytového oprávnění. S ohledem na uvedené skutečnosti dospěla žalovaná k závěru, že není žádná záruka, že by žalobce v budoucnu respektoval rozhodnutí správních orgánů, obzvláště za situace, kdy jeho jasným cílem byla vidina lepšího života v Holandsku. Žalovaná trvala na tom, že ze skutečností uvedených v napadeném rozhodnutí jednoznačně vyplývá, že v případě žalobce existuje důvodné nebezpečí, že bude pobývat v schengenském prostoru i po vydání rozhodnutí o správním vyhoštění a že existuje nebezpečí, že by mohl mařit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění, a to s přihlédnutím zejména k tvrzení samotného žalobce, který ve své výpovědi uvedla, že po propuštění by pokračovala v cestě do Holandska. Žalovaná podotkla, že žalobce sdělil, že opustila Irák, neboť tam byla jeho starší dcera unesena a znásilněna v souvislosti s činností žalobce jako vojáka v armádě, avšak 4 roky zůstal žalobce s rodinou v Turecku, bydlel v pronajatém bytě a z výpovědi dcery vyplynulo, že starší dcera chodila i do práce. Turecko pak opustili z finančních důvodů, kdy chtěli lepší život, o mezinárodní ochranu nežádal a dosud o ni nepožádal ani v Zařízení pro zajištění cizinců Bělá – Jezová, kam byl společně s celou rodinou umístěn. Žalovaná dále s ohledem na nezletilou dceru a nezletilého synovce žalobce popsala zařízení v Bělé – Jezové a konstatovala, že se jedná o zařízení speciálně určené pro ubytování rodin s dětmi.
8. Žalovaná dále uvedla, že v rámci správního řízení si od ministerstva vnitra vyžádala závazné stanovisko ohledně možnosti vycestování žalobce. Dle závazného stanoviska je vycestování žalobce možné a vyplývá z něj, že žalobce neuvedl, že by měl v zemi své státní příslušnosti jakékoliv problémy s tamními státními orgány, či že by mu mělo hrozit nějaké konkrétní nebezpečí, ze strany státních orgánů či bezpečnostních složek, tím méně pak na úrovni mučení či nelidského a ponižujícího zacházení. Ze závazného stanoviska a podkladů dle žalované taktéž vyplývá, že situace příslušníků iráckých ozbrojených složek a jejich rodinných příslušníků se dá shrnout tak, že jim pro jejich předešlou ani současnou spolupráci se Spojenými státy vedenou koalici již v současné době nehrozí ze strany Islámského státu, proiráckých milic či jiného aktéra nebezpečí.
9. Žalovaná trvala rovněž na tom, že se v žalobou napadeném rozhodnutí na straně 8 a 9 velice podrobně zabývala možností uložení zvláštních opatření za účelem zajištění vycestování. Zdůraznila, že dospěla k závěru, že s přihlédnutím k § 123b odst. 5 zákona o pobytu cizinců nebylo možné k uložení zvláštních opatření přistoupit, neboť z dosavadního jednání a chování žalobce, z vynaloženého úsilí a finančních prostředků je zřejmé, že cílem jeho cesty je Holandsko, kam cestoval za lepším životem, nelegálně, za asistence převaděčů, bez cestovního dokladu a pobytového oprávnění. Ochota a schopnost respektovat případně uložená zvláštní opatření za účelem vycestování by byla dle žalované u žalobce snížena jeho dosavadním chováním, kdy žalobce si byl vědom skutečnosti, že k cestování potřebuje řádné

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

doklady, a přestože je nevlastnil, byl srozuměn s nelegálním vstupem a pobytem na území Evropské unie. Žalobce dal dle žalované jednoznačně najevo, že nehodlá respektovat právní předpisy upravující pobyt občanů třetích zemí na území Evropské unie. Nebylo tedy důvodu se domnívat, že by respektoval uložená zvláštní opatření. Na území Evropské unie žalobce nikoho nezná a nemá ani finanční prostředky a nebyl schopen si je opatřit. Na základě výše uvedeného dospěla žalovaná k závěru, že případné uložení zvláštních opatření by mohlo ohrozit výkon správního vyhoštění. Žalovaná zdůraznila, že žalobci je vytýkán nelegální pobyt nejen na území České republiky, ale neoprávněný vstup a pobyt v několika státech Evropské unie.

10. Žalovaná rovněž uvedla, že byly řádně posouzeny možné překážky realizace správního vyhoštění. Tvzení žalobce ohledně překážek návratu do Irácké republiky označila žalovaná za účelová, která nelze podřadit pod § 179 zákona o pobytu cizinců. Žalovaná rovněž trvala na tom, že řádně posoudila i přiměřenost dopadu rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce a společně umístěných dětí a došla k závěru, že zásah je s ohledem ke všem okolnostem zcela přiměřený.

Posouzení věci soudem

11. O žalobě soud rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“) a s ustanovením § 172 odst. 5 zákona o pobytu cizinců bez jednání, neboť žalovaná s tímto postupem výslovně souhlasila a žalobce nenavrhoval ve lhůtě 5 dnů od podání žaloby konání soudního jednání k projednání věci.
12. Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v řízení podle části třetí hlavy druhé prvního dílu s. ř. s., který vychází z dispoziční zásady vyjádřené v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a v § 75 odst. 2 věty první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během třicetidenní lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí ve smyslu § 172 odst. 1 věty první zákona o pobytu cizinců. Povinností žalobce je proto tvrdit, že rozhodnutí správního orgánu nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení, a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních bodů musí soud přihlédnout k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu (a to i s ohledem na závěry rozsudku velkého senátu Soudního dvora Evropské unie ze dne 8. 11. 2022 o předběžné otázce ve spojených věcech C-704/20 a C-39/21, *Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid*, EU:C:2022:858) nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.
13. Z obsahu správního spisu vyplývá, že žalobce byl převzat dne 7. 5. 2023 od orgánů SRN na základě readmisní dohody na společných hranicích. Téhož dne bylo se žalobcem zahájeno řízení o správním vyhoštění. Žalobce byl orgány SRN dne 6. 5. 2023 kontrolován po překročení státní hranice z České republiky do SRN na dálnici BAB 17, na parkovišti Am Heidenholz v osobním automobilu Nissan Murano, s maďarskou registrační značkou X. Ve vozidle se s žalobcem nacházelo celkem 14 osob, mezi nimi také manželka, zletilá dcera, nezletilá dcera a nezletilý synovec žalobce. Žalobce neměl žádný cestovní doklad ani oprávnění k pobytu na území Schengenského prostoru.
14. Žalobce vypověděl, že je státním příslušníkem Irácké republiky, a trvale bydlí na X. V roce 2019 společně s rodinou za pomoci převaděčů pěšky překročil hranice z Iráku do Turecka, kde bydleli v pronájmu. V dubnu 2023 za pomoci převaděčů ve skupině 20 osob odešel s celou rodinou pěšky z Turecka do Bulharska, kdy tato cesta trvala 4 dny. V Bulharsku nastoupili do vozidla, které je odvezlo do města Sofie, kde přenocovali. Další den opět Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

nastoupili do vozidla, které je dovezlo na hranici se Srbskem, kterou pěšky překročili. V Srbsku následně nastoupili do vozidla, které je odvezlo na hranice s Maďarskem. Hraniční plot do Maďarska překonali pomocí žebříku. V Maďarsku šli po dobu asi 8 hodin v lese, během čehož se ztratil jeho syn, který s rodinnou cestoval. Poté je převaděč přivedl k řidiči, který je odvezl z Maďarska a v jehož voze byli v Německu zadrženi. Cílem jejich cesty bylo Holandsko, kde žije manžel jeho starší dcery a kde chtěli požádat o azyl.

15. Dále uvedl, že je mu známo, že do Evropské unie, a tedy i do České republiky může cestovat jen s cestovním pasem a vízem nebo povolením k pobytu, avšak rovněž uvedl, že cestovní doklad nikdy nevlastnil. Na území České republiky nevlastní majetek ani zde nemá žádné ekonomické, kulturní ani společenské vazby. Na území České republiky ani Evropské unie nemá žádné blízké rodinné či jiné vazby, pouze jeho dcera má v Holandsku manžela, za kterým cestovali. Taktéž nezná nikoho, kdo by za něj mohl složit finanční záruku nebo by mu zaplatil ubytování. Sdělil, že má strach z návratu do země původu, neboť mu bylo vyhrožováno smrtí ze strany místních milicí, jeho syn byl zbit a jeho dcera byla unesena, mučena a znásilněna, sám žalobce byl několikrát fyzicky napaden, neboť je důstojníkem a společně s Američany cvičil irácké vojáky. Na bezpečnostní složky či jiné státní orgány se s žádostí o pomoc neobrátil, neboť se bál, že by to policie nahlásila milici. K dotazu, proč nepožádal o udělení mezinárodní ochrany v první bezpečné zemi po vycestování z Irácké republiky, uvedl, že v Turecku je těžký život, nemají peníze ani pobyt, a tak chtěli s rodinou odjet do Holandska. Rovněž v Srbsku nikoho neznají. K možnému dopadu rozhodnutí o správním vyhoštění do jeho rodinného a soukromého života sdělil, že v Iráku by celé rodině hrozila smrt a byli by utlačováni a mučeni. V případě propuštění by s celou rodinou pokračoval v cestě do Holandska.
16. Z provedené lustrace v informačním systému bylo zjištěno, že žalobce není držitelem žádného oprávnění k pobytu, které by mu umožnilo pobývat na území České republiky případně na území jiného členského státu Evropské unie. Žalovaná si opatřila také informaci Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky, ze dne 24. 5. 2022, popisující bezpečnostní a politickou situaci v Iráku, informaci Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky, ze dne 25. 2. 2022, týkající se situace příbuzných příslušníků ozbrojených složek irácké armády a informace o Zařízení pro zajištění cizinců Bělá – Jezová. Žalovaná si jako podklad pro vydání napadeného rozhodnutí rovněž obstarala závazné stanovisko Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky, k možnosti vycestování cizince ze dne 8. 5. 2023, dle něhož vycestování žalobce do Irácké republiky je možné.
17. Z obsahu správního spisu soud též zjistil, že rozhodnutím ze dne 9. 5. 2023, č. j. KRPÚ-87311-35/ČJ-2023-040022-SV-ZZ, bylo žalobci uloženo správní vyhoštění, které nabylo právní moci dne 20. 5. 2023 a jímž byl žalobce podle § 119 odst. 1 písm. b) bod 3 a 4 zákona o pobytu cizinců vyhoštěn s tím, že mu nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie po dobu jednoho roku od dne, kdy žalobce vycestuje z území členských států Evropské unie. Rozhodnutí současně žalobci k vycestování stanovilo dobu třiceti dnů od jeho právní moci a vyslovalo, že podle § 179 zákona o pobytu cizinců nebyly shledány důvody znemožňující vycestování žalobce.
18. Podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců je policie oprávněna zajistit cizince staršího 15 let, jemuž bylo doručeno oznámení o zahájení řízení o správním vyhoštění anebo o jehož správním vyhoštění již bylo pravomocně rozhodnuto nebo mu byl uložen jiným členským státem Evropské unie zákaz vstupu platný pro území členských států Evropské unie a nepostačuje uložení zvláštního opatření za účelem vycestování, pokud je nebezpečí, že by cizinec mohl mařit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění, zejména Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

tím, že v řízení uvedl nepravdivé údaje o totožnosti, místě pobytu, odmítl tyto údaje uvést anebo vyjádřil úmysl území neopustit nebo pokud je takový úmysl zjevný z jeho jednání.

19. Podle § 123b odst. 1 zákona o pobytu cizinců zvláštním opatřením za účelem vycestování cizince z území (dále jen „zvláštní opatření za účelem vycestování“) je

- a) povinnost cizince oznámit policii adresu místa pobytu, zdržovat se tam, každou jeho změnu oznámit následující pracovní den policii a ve stanovené době se na adrese místa pobytu zdržovat za účelem provedení pobytové kontroly,
- b) složení peněžních prostředků ve volně směnitelné měně ve výši předpokládaných nákladů spojených se správním vyhoštěním (dále jen „finanční záruka“) cizincem, kterému je zvláštní opatření za účelem vycestování uloženo; peněžní prostředky za cizince může složit státní občan České republiky nebo cizinec s povoleným dlouhodobým anebo trvalým pobytem na území (dále jen „složitel“),
- c) povinnost cizince osobně se hlásit policii v době policií stanovené, nebo
- d) povinnost cizince zdržovat se v místě určeném policií a ve stanovené době být v tomto místě přítomen za účelem provedení pobytové kontroly.

20. Dle § 123b odst. 5 zákona o pobytu cizinců policie zvláštní opatření za účelem vycestování neuloží, jde-li o nezletilého cizince bez doprovodu nebo o cizince, u nějž je zjevné, že má v úmyslu neoprávněně vstoupit na území jiného smluvního státu.

21. Z jednotlivých žalobních námitek se soud nejprve zaměřil na tvrzenou nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí, kterou žalobce spatřoval v jeho nedostatečném odůvodnění. Soud poukazuje na konstantní judikaturu Nejvyššího správního soudu, podle které platí, že *„[z] odůvodnění rozhodnutí správního orgánu musí být seznatelné, proč správní orgán považuje námitky účastníka za liché, mylné nebo vyvrácené, které skutečnosti vzal za podklad svého rozhodnutí, proč považuje skutečnosti předestírané účastníkem za nerozhodné, nesprávné nebo jinými řádně provedenými důkazy vyvrácené, podle které právní normy rozhodl, jakými úvahami se řídil při hodnocení důkazů a jaké úvahy jej vedly k uložení sankce v konkrétní výši“* (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 6. 2010, č. j. 9 As 66/2009-46, ze dne 4. 2. 2010, č. j. 7 Afs 1/2010-53, nebo ze dne 23. 7. 2009, č. j. 9 As 71/2008-109). Těmto požadavkům na odůvodnění rozhodnutí žalovaná v projednávané věci podle názoru zdejšího soudu dostala, neboť v napadeném rozhodnutí srozumitelně popsala, z jakých skutkových a právních okolností vycházela, jakými úvahami byla při svém rozhodování vedena a co ji vedlo k zajištění žalobce. Soud proto dospěl k závěru, že žalovaná se konkrétní situací žalobce podrobně zabývala a napadené rozhodnutí je odůvodněno dostatečně a plně v souladu s § 68 odst. 3 správního řádu, tedy je přezkoumatelné. Podle názoru soudu žalobce spíše, než s rozsahem odůvodnění napadeného rozhodnutí nesouhlasí s jednotlivými závěry žalované, což ovšem není otázkou přezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí, nýbrž otázkou jeho zákonnosti a věcné správnosti, která bude posouzena v další části odůvodnění tohoto rozsudku.

22. Dále se soud zabýval námitkou nenaplnění podmínek pro vydání rozhodnutí o zajištění žalobce, neboť k zadržení žalobce nedošlo na hranici České republiky a SRN, ale až na parkovišti vzdáleném 10 km od hranice České republiky. Na tomto místě soud zdůrazňuje, že žalobce byl orgány SRN kontrolován v osobním automobilu, na dálnici BAB 17 na parkovišti Am Heidenholz ve směru z České republiky, kterým právě opustil území České republiky. Soudu je na základě místní znalosti známo, že na dálnici BAB 17 se mezi státní hranicí České republiky a parkovištěm Am Heidenholz nenachází žádný nájezd či sjezd

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

z dálnice. Z uvedeného vyplývá, že žalobce byla kontrolován těsně po překročení hranice do SRN, a to v osobním automobilu maďarské registrační značky převážejícím celkem 14 cizinců, který k překročení hranice použil. Na základě těchto skutečností dospěl soud k závěru, že předmětná námitka žalobce byla zcela nedůvodná.

23. K tvrzení žalobce, že neexistuje jediný důkaz o tom, že dne 6. 5. 2023 v 14:30 hodin pobýval na území České republiky, a že si napadené rozhodnutí v žalobou citované pasáži protirečí ohledně časových údajů, soud přisvědčuje žalobci, že se v napadeném rozhodnutí na vícero místech objevuje stejný časový údaj 6. 5. 2023 v 14:30 hodin, který je uváděn jako čas pobytu žalobce v České republice a zároveň jako čas, kdy byl žalobce zadržen v SRN. Jedná se o drobnou nepřesnost v odůvodnění napadeného rozhodnutí, kdy z obsahu spisového materiálu je zjevné, že žalobce byl kontrolován a zadržen v SRN ve 14:30 hodin, zatímco na území České republiky pobýval o několik minut dříve, než překročil ve vozidle hranici se SRN. Tuto nepřesnost považuje soud za marginální, nemající význam pro práva žalobce. Uvedenou žalobní námitku proto soud vyhodnotil jako nedůvodnou.
24. Soud rovněž nepřisvědčil námitce, že zajištění je svévolné. K tomuto soud konstatuje, že ze správního spisu i z výpovědi samotného žalobce je zřejmé, že žalobce pobýval na území České republiky a na území Schengenského prostoru bez platného cestovního dokladu a oprávnění k pobytu. Sám žalobce ve své výpovědi uvedl, že hranice Maďarska (konkrétně hraniční plot mezi Srbskem a Maďarskem), překročil za pomoci žebříku. Do Schengenského prostoru tedy žalobce vstoupil nelegálně mimo hraniční přechod. Současně uvedl, že v případě propuštění by s celou rodinou pokračoval do Holandska, které je cílem jeho cesty a kde chce požádat o azyl. Dle zdejšího soudu žalobce naplnil podmínky pro zajištění podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců, neboť byl zřejmý úmysl žalobce nerespektovat rozhodnutí o správním vyhoštění, neboť ve správním řízení vyslovil úmysl pokračovat v cestě do Holandska.
25. Dále soud přistoupil k posouzení námitky poukazující na nemožnost naplnění účelu zajištění. K povinnosti správních orgánů při rozhodování o zajištění zkoumat, zda je správní vyhoštění realizovatelné, existuje poměrně rozsáhlá judikatura Nejvyššího správního soudu. V rozsudku ze dne 15. 4. 2009, č. j. 1 As 12/2009-61, publ. pod č. 1850/2009 Sb. NSS, Nejvyšší správní soud vyslovil, že *„[n]ezbytným předpokladem pro rozhodnutí o zajištění cizince podle § 124 odst. 1 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky je úvaha správního orgánu o tom, zda je vůbec možné rozhodnout o správním vyhoštění cizince a toto rozhodnutí vykonat.“* Následně rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 23. 11. 2011, č. j. 7 As 79/2010-150, publ. pod č. 2524/2012 Sb. NSS, upřesnil, že *„[s]právní orgán má povinnost zabývat se v řízení o zajištění cizince podle § 124, § 124b nebo § 129 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, možnými překážkami správního vyhoštění, vycestování nebo předání tohoto cizince podle mezinárodní smlouvy v případech, kdy jsou mu tyto překážky v době rozhodování o zajištění známy nebo v řízení vyšly najevo. V takové situaci je povinen možné překážky před rozhodnutím o zajištění cizince předběžně posoudit a učinit si úsudek o tom, zda je správní vyhoštění, vycestování nebo předání cizince alespoň potenciálně možné. O zajištění cizince nelze rozhodnout, pokud zákonný účel omezení osobní svobody cizince nebude pravděpodobně možné uskutečnit. Správní orgán je naopak povinen v takovém případě cizince neprodleně propustit na svobodu.“*
26. Z citované judikatury tedy jednoznačně vyplývá povinnost žalované zkoumat, zda je správní vyhoštění žalobce alespoň potenciálně možné, přičemž se musí zabývat překážkami, které jí byly v době rozhodování známy nebo které vyšly v řízení najevo. Dále je třeba si uvědomit, že rozhodnutí o zajištění je vydáváno jako první úkon v řízení a ve velice krátkých lhůtách. Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

Tyto skutečnosti pak ovlivňují i možnosti žalované při zkoumání reálnosti vyhoštění cizince, které je z podstaty věci toliko předběžné. Žalovaná proto logicky vychází jednak z vlastních poznatků o zemi, do které má být cizinec vyhoštěn, a jednak ze skutečností, které sám cizinec ve vztahu k dané zemi a případným důvodům bránícím vycestování uvede.

27. Požadavky na obsah odůvodnění rozhodnutí o zajištění cizince za účelem správního vyhoštění jsou tedy jasně dány. Soud však zdůrazňuje, že smyslem řízení o zajištění cizince není konečné posouzení otázky, zda má být tomuto cizinci uloženo správní vyhoštění, případně zda má být již uložené správní vyhoštění provedeno, ale pouze vytvoření podmínek pro to, aby tento hlavní účel mohl být realizován a nebyl předem zmařen tím, že se cizinec bude skrývat či se jinak vyhýbat realizaci správního vyhoštění z území České republiky. Při hodnocení odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí je nutno vzít v úvahu již shora zmíněnou předběžnost rozhodnutí o zajištění, která je zdůrazněna i tím, že toto rozhodnutí je prvním úkonem v řízení (srov. § 124 odst. 2 větu první zákona o pobytu cizinců), a správní orgán tak vychází z dosud nekompletních spisových materiálů, které však v daném případě dostatečně odůvodňují rozhodnutí o zajištění.
28. Žalobce v rámci správního řízení vypověděl, že v případě návratu do země původu jemu a celé rodině hrozí smrt, utlačování a mučení ze strany milice, neboť je důstojníkem a společně s Američany cvičil irácké vojáky. Uvedl, že jeho dcera byla unesena, mučena a znásilněna, sám žalobce byl vícekrát fyzicky napaden a jeho syn byl zbit. Vzhledem k tomuto tvrzení žalobce si žalovaná opatřila informaci Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky, ze dne 25. 2. 2022, týkající se situace příbuzných příslušníků ozbrojených složek irácké armády, dle které jsou milice jako takové od roku 2018 hybridně integrovány do iráckých ozbrojených složek a podléhají přímo iráckému premiérovi. Příslušníkům iráckých ozbrojených složek a jejich rodinným příslušníkům pro jejich předešlou ani současnou spolupráci se Spojenými státy vedenou koalicí nehrozí ze strany proiráckých milic či jiného aktéra nebezpečí. Soud dále připomíná, že podle závazného stanoviska Ministerstva vnitra ze dne 8. 5. 2023 je vycestování žalobce do Irácké republiky možné. Na tomto místě soud podotýká, že žalobce s rodinou strávil před započítáním cesty do Holandska čtyři roky v Turecku a za tu dobu se situace v zemi původu podstatně změnila a uklidnila. Za této situace je dle soudu zřejmé, že žalovaná zcela správně vyhodnotila, že existuje reálný předpoklad uskutečnění správního vyhoštění žalobce, který byl za tímto účelem napadeným rozhodnutím zajištěn. S přihlédnutím k předběžnému charakteru rozhodnutí o zajištění a shora uvedeným specifickým tohoto řízení soud též shledal, že žalovaná dostatečně odůvodnila, proč budoucí správní vyhoštění zajištěného žalobce pokládá za reálné. Požadavky citované judikatury tak byly naplněny. Předmětná námitka proto není důvodná.
29. Soud se dále zabýval námitkou, ve které žalobce namítal, že délka každého jednotlivého zajištění nesmí přesáhnout dobu přiměřenou ke sledovanému cíli. K otázce délky zajištění soud připomíná, že podle § 125 odst. 1 věty druhé zákona o pobytu cizinců v případě rodiny s nezletilými dětmi nesmí doba zajištění překročit devadesát dnů. Tento požadavek žalobou napadené rozhodnutí respektuje, neboť uvedený zákonný limit překročen nebyl. Z konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu vyplývá, že „[h]lavním kritériem pro stanovení doby trvání zajištění je předpokládaná složitost přípravy výkonu správního vyhoštění (§ 124 odst. 3 zákona ... o pobytu cizinců ...), proto musí být v odůvodnění rozhodnutí o zajištění uveden výčet předpokládaných úkonů potřebných k realizaci vyhoštění s uvedením odhadu jejich časové náročnosti“ (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 10. 2011, č. j. 1 As 93/2011-79).

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

30. Délkou zajištění žalobce, výčtem úkonů, které je třeba učinit, včetně odhadu doby, kterou každý úkon zabere, se žalovaná podrobně zabývala na str. 12 až 13 napadeného rozhodnutí. Žalovaná především uvedla, že vzhledem ke skutečnosti, že žalobce nedisponuje cestovním dokladem, musí nejprve dojít k ověření jeho totožnosti, aby následně mohl být, ve spolupráci se zastupitelským úřadem Irácké republiky, vydán náhradní cestovní doklad. Předně podotkla, že s procesem ověření totožnosti může začít až po uplynutí 7 dnů od umístění žalobce do zařízení pro zajištění cizinců, neboť v této lhůtě může žalobce požádat o mezinárodní ochranu. S žalobcem byla sepsána žádost o ověření totožnosti, která byla společně s fotografiemi žalobce zaslána na Ředitelství služby cizinecké policie, které by tyto podklady mělo obdržet ve lhůtě do 7 dnů. Ředitelství služby cizinecké policie následně do 2 pracovních dnů vyhotoví dožádání, které společně se všemi potřebnými podklady zašle na zastupitelský úřad Irácké republiky. Poté může být vedeno ústní jednání mezi zástupci zastupitelského úřadu a cizincem, kdy tyto pohovory nejsou vedeny ve všech případech a pokud ano, tak jsou provedeny do 14 dnů od požádání. Následně správní orgán musí vyčkat vydání náhradního cestovního dokladu dožádaným státem, kdy tento proces trvá přibližně 40 až 50 dnů a dalších 10 až 20 dnů cestuje doklad na Ředitelství cizinecké policie, přičemž doba vydání náhradního cestovního dokladu se odvíjí od informací poskytnutých cizincem. Dále žalovaná zdůraznila, že bude nutné zajistit letenky pro doprovázející policisty, povolení tranzitu od příslušných policejních orgánů tranzitního státu, když tato spolupráce a logistické zabezpečení je vhodné na diplomatické úrovni a může trvat až 30 dnů.
31. Z výše uvedeného je dle soudu zjevné, že žalovaná ve svém rozhodnutí popsala výčet předpokládaných kroků potřebných k realizaci správního vyhoštění a odhad jejich časové náročnosti. Rovněž z odhadované časové náročnosti jednotlivých úkonů, které je třeba provést pro realizaci správního vyhoštění žalobce, je patrné, že doba trvání zajištění žalobce 90 dnů je přiměřená, neboť lhůty k jednotlivým úkonům jsou uváděny jako maximální a není vyloučeno, že by se realizace zajištění mohla zdařit v době trvání zajištění. Soud tedy uzavírá, že žalovaná přezkoumatelným způsobem zdůvodnila, proč přistoupila k zajištění žalobce na dobu 90 dnů a že jde o zcela realistický odhad doby potřebné pro realizaci správního vyhoštění žalobce. V tomto směru je rozhodnutí žalované zcela dostatečné a podle soudu žalovaná dostala požadavku plynoucímu z výše citovaného rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 1 As 93/2011-79.
32. Žalobce dále v žalobě bez jakéhokoli upřesnění namítal, že žalovaná porušila čl. 8 Listiny základních práv a svobod a čl. 5 Úmluvy o ochraně lidských práv a svobod. Obě uvedená ustanovení se týkají ochrany osobní svobody. Jak již bylo výše uvedeno, dospěl soud k závěru, že osobní svoboda žalobce byla omezena plně v souladu se zákonem a ze zákonem předpokládaných důvodů. Soud tedy neshledal, že by v daném případě došlo k porušení čl. 8 Listiny základních práv a svobod a čl. 5 Úmluvy o ochraně lidských práv a svobod.
33. K obecné námitce, že došlo k porušení základních zásad činnosti správních orgánů soud konstatuje, že po zevrubném prošetření obsahu správního spisu neshledal, že by v daném případě došlo k porušení těchto zásad.
34. Na základě shora uvedeného soud konstatuje, že skutkový stav byl zjištěn dostatečně, neboť si žalovaná obstarala dostatek relevantních podkladů, které následně náležitě vyhodnotila.
35. Soud dodává, že nerozhodl o návrhu žalobce na přiznání odkladného účinku žalobě, neboť o takovém návrhu má soud dle § 73 odst. 4 s. ř. s. rozhodnout bez zbytečného odkladu a není-li tu nebezpečí z prodlení, rozhodne do 30 dnů od jeho podání, přičemž soud o samotné

žalobě rozhodl přednostně před uplynutím uvedené lhůty, a tudíž by bylo rozhodování o návrhu na přiznání odkladného účinku bezpředmětné.

36. S ohledem na výše uvedené dospěl soud k závěru, že veškeré námitky žalobce jsou nedůvodné, a proto soud žalobu dle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
37. Současně dle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. nepřiznal soud žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce neměl ve věci úspěch a žalované žádné náklady nad rámec její běžné úřední činnosti podle obsahu správního spisu nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 611/6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ústí nad Labem 6. června 2023

JUDr. Jiří Derfl v.r.
samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.